

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

SUBIECTUL I - 30 de puncte

Citește cu atenție sursele de mai jos și răspunde la următoarele cerințe:

A. „Renașterea a apărut în condițiile formării relațiilor capitaliste și a burgheziei, mai întâi în Italia și ulterior în restul Europei. În condițiile accesului la cultură a unor pături sociale tot mai largi, oamenii de cultură ai Renașterii proveneau aproape numai dintre laici și îndeosebi din rândurile burgheziei, orășenimii și, în parte, ale nobilimii, care aveau posibilități materiale și interesul de a-și însuși o cultură mai înaltă [...] Din secolul al XV-lea, regimurile republicane, principatele teritoriale și papalitatea au dus o politică de sprijinire a culturii și artei renascentiste, de protejare a umaniștilor și artiștilor.”

(Radu Manolescu, *Istoria medie universală*)

B. „Influența tiparului asupra dezvoltării științei și a culturii în general a fost cu adevărat revoluționară. Timp de patru sute de ani tipărițiile au alcătuit principalul mijloc de conservare și de răspândire (în straturile sociale, în spațiu și timp) a informației relative la cunoaștere. Cu privire la evoluția activității tipografice și punerea ei în slujba științei pe teritoriul României, menționăm următoarele: prima tipăritură bisericească în limba slavonă, datează din 1508 (Macarie, Mănăstirea Dealu), primele tipărituri românești – din aceeași sferă a culturii – apar în 1544 (Catehismul, Sibiu) și 1559 (Coresi, Brașov).”

(René Taton, *Istoria generală a științei. Știința modernă de la 1450 la 1800*)

C. „Datorită lui Lorenzo, capitala provinciei Toscana atinge maxima sa frumusețe, impunându-se pe plan economic și cultural nu doar în Italia, ci în întreaga Europă. [...] Orașul acesta devine leagănul Renașterii italiene, centrul din care iradia civilizația renascentistă... Abilitățile l-au impus ca mediator între diferite provincii italiene, care erau dintotdeauna în război, și drept garant al echilibrului politic din peninsulă. Considerat, din aceste motive, «acul balanței» politicii italiene, simpla sa prezență a constituit un scut împotriva pericolului pe care-l presupunea o intervenție străină în Italia... Grijă sa a încurajat și a asigurat o înflorire artistică fără precedent în Florența de atunci. Literat și poet, colecționar de obiecte prețioase și de statui antice în faimoasa Grădină din San Marco, un adevărat descoperitor de noi talente, Magnificul a promovat la cel mai înalt nivel literatura și artele. La curtea sa au trăit și au creat personalități renumite. Pentru el au lucrat cei mai mari artiști ai timpului.”

(*Florența lui Lorenzo Magnificul*, www.historia.ro)

1. Numește, din sursa A, doi factori care au favorizat răspândirea Renașterii. **4 p**
2. Precizează, din sursa B, rolul tipărițiilor în istoria omenirii. **4 p**
3. Care este prima tipăritură românească și în ce an a apărut? **4 p**
4. Menționează pe baza sursei C rolul lui Lorenzo Magnificul în viața politică a Peninsulei Italice. **4 p**
5. Identifică, pe baza surselor, influența tiparului asupra dezvoltării științei și a culturii și argumentează importanța lor pentru spațiul românesc. **14 p**

SUBIECTUL al II-lea- 10 puncte

Selectează din lista dată conceptele care fac referire la Renaștere și umanism:

- | | |
|---|--|
| ☒ cultură greco-romană | ☒ iobăgie |
| ☒ vasalitate | ☒ colonie |
| ☒ mecenat | ☒ artă |
| ☒ regulile perspectivei | ☒ descoperirea infinității universului |

SUBIECTUL al III-lea – 8 puncte

Realizează corespondența între creațiile artistice specifice Renașterii și informațiile despre autorul fiecăreia.



1

a



2

b



3

c



4

d

Leonardo da Vinci

Michelangelo

Pieter Brugel cel Bătrân

Francois Rabelais

SUBIECTUL al IV-lea – 14 puncte

Alcătuieți câte o propoziție cu conținut istoric cu fiecare dintre următorii termeni, fără a-i defini: *caravelă, busolă, mecena, imperii coloniale, reformă religioasă, indulgențe, Inchiziție.*

SUBIECTUL al V-lea – 28 de puncte

Priviți cu atenție harta și răspundeți cerințelor:



1. Care sunt continentele pe care se aflau teritoriile stăpânite de Spania și Portugalia în secolele XV-XVI?
2. Menționați două cauze și două consecințe ale marilor descoperiri geografice realizate de europeni în secolele XV-XVI.
3. Menționați importanța Tratatului de la Tordesillas, încheiat între Spania și Portugalia la 7 iunie 1494.
4. Prezentați impactul pe care l-a avut cucerirea Lumii Noi de către europeni asupra populațiilor precolumbiene.